

NaturErhvervstyrelsen
Center for Erhverv, Projektdesign
Nyropsgade 30
DK-1780 København V
projektdesign@naturerhverv.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer ang. moderniseringsordningen for svin

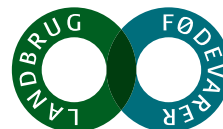
Landbrug & Fødevarer fremsender hermed bemærkninger til ovenstående høring (j.nr. 16-8626-000026) fra den 31. marts 2016. Høringssvaret er lavet med fagligt input fra SEGES og inkluderer også en opsamling fra den dialog, der har været med landmænd og projektkonsulenter på de netop afholdte informations- og dialogmøder. Landbrug & Fødevarer har længe set frem til åbningen af denne tilskudspulje, og Landbrug & Fødevarer vil gerne kvittere for, at styrelsen har stillet sig til rådighed for disse nyttige informations- og dialogmøder, der blev afholdt i hhv. Ålborg, Herning og København, mens ordningen stadig var i høring. Det er med til at forbedre og præcisere ordningen til fordel for ansøgere. En række af de uklarheder eller uhensigtsmæssigheder, der kom frem i den forbindelse, er også medtaget i dette høringssvar. Landbrug & Fødevarer vil naturligvis opfordre til at disse forhold bliver præciseret og ændret.

Indledningsvist vil høringssvaret gennemgå bekendtgørelsen § for §. Efterfølgende vil vejledningen blive kommenteret kapitel for kapitel. Følgende overordnede pointer vil blive berørt:

- Det er helt afgørende, at ordningen er tilpasset mangfoldigheden af ejer- og driftsformer i dansk landbrug. Det indebærer, at projekter, der opfylder formålet med ordningen, bør være tilskudsberettigede uanset hvilken selskabskonstruktion, der er etableret omkring driften og uanset at arbejdskraftbehovet på 830 timer ikke er opfyldt i et givet CVR-nummer på ansøgningstidspunktet. Det afgørende må være at arbejdskraftbehovet er opfyldt på udbetalingstidspunktet
- Landbrug & Fødevarer har store forventninger til anvendelsen af den nye metode "standardomkostninger". Det er vigtigt, at de fordele omkring bortfald af bilagskontrol, der opnås ved at anvende denne metode, ikke går tabt fordi nye ekstra krav, der relaterer sig til tilbudsloven, indføres af NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med udbetaling, kontrol og afsyning.
- I forbindelse med anvendelse af standardomkostninger er det også vigtigt, at styrelsen udviser en vis fleksibilitet, så investeringer, der ikke er nødvendige i et konkret projekt (f.eks. investering i gødnings- og gylleopbevaring), ikke kræves af ansøgere, der har indrettet sig på en måde, så investering heri ikke er nødvendigt. Det er i den forbindelse vigtigt, at det i vejledningen præciseres, hvad der skal opfyldes og efterfølgende kræves kontrolleret og afsynet og hvilke elementer, der er valgfri.
- Der er i tilbudsloven ikke krav om skriftlighed i forhold til opfordringsskrivelser. Styrelsen kan derfor ikke kræve, at tilsagnshavere skal indsende skriftlige opfordringsskrivelser til styrelsen i forbindelse med sagsbehandling af udbetalingsanmodninger. Ligeledes ønskes det præciseret, at tilbudsloven kun gælder for den del af et projekt, der får offentligt tilskud, og at NaturErhvervstyrelsen altså ikke kan kontrollere og evt. efterfølgende sanktionere dele af et projekt, der ikke modtager offentligt tilskud.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

- Der er en række uhensigtsmæssigheder i prioriteringsmodellen, som bør tilrettes, så de mest modne projekter (projekter med en opnået miljøgodkendelse) prioriteres forud for mindre modne projekter, selvom de har en højere miljøeffekt.
- Endelig er der også behov for en helt klar indikation fra styrelsen af, hvordan man skal forholde sig, hvis man er selvbygger.

Om bekendtgørelsen generelt

Det ville have været nyttigt om bekendtgørelsen havde været delt op i to bekendtgørelser, da der er væsentligt forskellige vilkår knyttet til ordningen til hhv. konventionel og økologisk produktion. Især, da der er tale om indførelse af en helt ny måde at give tilskud på i forhold til den konventionelle produktion (efter standardomkostninger), så ville det have været hensigtsmæssigt, at ordningen for konventionelle slagtesvinestalde, blev håndteret for sig selv.

Definitioner

Det foreslås at §1, stk. 1, pkt. 2 "Ombygning af eksisterende stalde til slagtesvin" ændres til "*Ombygning af eksisterende staldanlæg til slagtesvin*".

I § 1 stk. 3, punkt 2. foreslås samme redaktionelle ændring til "*Ombygning af eksisterende staldanlæg til økologiske slagtesvin*".

Krav om årligt arbejdskraftbehov

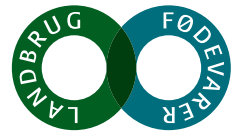
Det fremgår af §2, at tilsagn om tilskud kan gives til jordbrugere, som ejer eller forpagter en primær jordbrugsbedrift. Det årlige arbejdskraftbehov, der kræves for at drive den primære jordbrugsbedrift, skal være på mindst 830 arbejdstimer [...]

Det er afgørende, at tilskudsordningen til slagtesvinestalde tilpasses den mangfoldighed af ejer – og driftsformer, der er i landbruget. Det vil sige at jordbrugeren skal have mulighed for at søge uanset hvilken selskabskonstruktion, der er etableret omkring slagtesvineproduktionen. Eksempelvis bør en landmand, der ejer sin bedrift, men driver den gennem et driftsselskab, kunne søge om tilskud til modernisering af staldanlæg uanset at arbejdskraftbehovet opfyldes i driftsselskabet og ikke i bedriften. Det bør også være muligt, at det er driftsselskabet, der søger om tilskuddet, i de tilfælde hvor det er relevant.

Derudover er der en særlig problemstilling i forhold til, hvornår arbejdskraftbehovet skal være opfyldt. Det er en problemstilling, der er relevant for både miljøteknologi- og moderniseringsordninger. Men ikke mindst for ordninger som denne, hvor der kan gives tilskud til opførelse af helt nye og komplette staldanlæg,

Det er i den forbindelse afgørende for ikke at udelukke unge eller nye landmænd og ejerformer, at bekendtgørelsen tilpasses, så arbejdskraftbehovet defineres som det fremtidige behov i bedriften og ikke udelukker ansøgere, der på ansøgningstidspunktet ikke kan opfylde arbejdskraftbehovet. Ordet arbejdskraftbehov indikerer netop, at der også kan være tale om et forventet fremtidigt behov. Denne problemstilling bør kunne håndteres ligesom problemstillingen omkring omlægning til økologi, hvor ansøger ikke behøver være økolog på ansøgningstidspunktet, men blot skal have opnået økologisk autorisation til økologisk jordbrugsproduktion og have påbegyndt omlægning af svinebesætningen, inden anmodning om udbetaling (jf. §10, stk 2).

Dette er en problemstilling, som Landbrug & Fødevarer allerede har rejst for NaturErhvervstyrelsen i 2014. Også dengang i forbindelse med høring af en række miljøteknologiordninger udtrykte vi, at vi var uforstående over for, hvorfor NaturErhvervstyrelsen lægger sig fast på, at kravet

nødvendigt skal være opfyldt allerede på tilsagnstidspunktet. Vi modtager gerne uddybende oplysninger om baggrunden i EU-reglerne for denne danske tolkning.

Endelig vil Landbrug & Fødevarer endnu en gang opfordre til, at der udarbejdes normtimesatser for økologisk produktion, da arbejdskraftbehovet ikke er det samme i konventionel og økologisk svineproduktion.

Definition af en ombygning

I § 3, punkt 11 foreslås teksten ændret på følgende måde:

Ombygning: Nye slagtesvinestalde, som bygges i tilknytning til eksisterende staldanlæg eller totalrenovering af eksisterende stalde, som indebærer en miljømæssig godkendelsespligtig ændring, hvor BAT-krav er som ved opførelse af en ny stald.

Begrundelse: Forslaget definerer mere klart at ombygning omfatter både tilbygning af slagtesvinestalde til eksisterende staldanlæg samt renovering af eksisterende stalde uafhængigt af om stalden tidligere har været brugt til kvæg-, fjerkræ-, sohold mv. Den oprindelige formulering indikerede, at det kun er eksisterende *slagtesvinestalde*, der kan renoveres, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Definition af en stiplads i forhold til ansøgningen

Det foreslås, at der indsættes en definition af en stiplads som en ny §3, punkt 21:

"21) Ansøgningsgrundlag: = antal stipladser = m^2 netto produktionsareal / ($0,65 m^2 \times 1,05$). Sygestier kræver dobbelt stiareal = 5 % flere norm-stipladser, end der reelt er grisepladser (svarer til 2,5 % sygestier). Areal i eksempelvis udleveringsrum indgår ikke i beregningsgrundlag for antal m^2 netto produktionsareal".

Beregning af økonomisk effekt for økologiske ansøgere

I §3, punkt 22 bør der henvises til formelen til beregningen af økonomisk effekt i bilag 5.

Ansøgning om tilsagn om tilskud

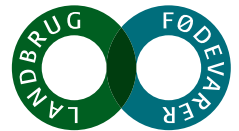
Det bør i §6, stk.2 tilføjes følgende (indsat med fed): Når ansøgningen er indsendt til NaturErhvervstyrelsen, må projektet sættes i gang for ansøgers egen regning og risiko **og afholdte udgifter er tilskudsberettigede**.

§6, stk. 5, pkt. 2: Ordet pengeinstitut bør erstattes af ordet låneinstitut, da det vil tillade private investorer at kunne stå for og dokumentere finansiering.

§6, stk. 5, pkt. 3: Det bør også dokumenteres, hvis man har *ansøgt* om tilladelser/godkendelse.

Der står i §6, stk. 7, at en ansøger, der opnår tilsagn til konventionelt slagtesvinestaldbyggeri ikke – før projektet er afsluttet – kan opnå tilsagn om tilskud til samme stald under andre tilskudsordninger, som er omfattet af forordning nr. 1305/2013, artikel 17, dvs. miljøteknologi og moderniseringsstøtte. Det er positivt, at man her forholder sig til det konkrete staldbyggeri og ikke til CPR-nummer, CVR-nummer eller lignende.

Såfremt ansøgere tidligere har modtaget tilskud til miljøteknologi til den samme stald bør denne teknologi dog kunne opretholdes og udgiften til investeringen heri trækkes fra i ansøgningsgrundlaget for den nuværende moderniseringsordning (for at undgå dobbeltfinansiering).

Det er vigtigt, at styrelsen er i stand til at vejlede ansøgere om, hvordan tilskud gennem mÅnegrisprojektet spiller sammen med en evt. ansøgning om moderniseringsstøtte.

Prioritering af konventionelle projekter

Der står ikke noget i EU's landdistriktsforordning om, at ansøgninger til den kommende moderniseringsordning skal prioriteres efter miljøeffekt. Det fremgår derimod af det danske landdistriktsprogram. Der står følgende i det danske landdistriktsprogram herom (side 224 i forslag til programændring fra høring heraf i oktober 2015):

"For investeringsstøtten til omstrukturering i svine sektoren vil der blive stillet supplerende krav til miljøeffekt af investeringen i form af et minimumspointsystem. Støtten skal lette omlægning til nye faciliteter, teknologier og processer, som kan skabe fortsat produktivitetsfremgang på bedrifterne under forøgede krav til bæredygtighed."

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at styrelsen – i og med at styrelsen stiller krav om at et projekt skal leve op til standarderne i en fornyet miljøgodkendelse for at være tilskudsberettiget – opfylder denne forudsætning fra det danske landdistriktsprogram om at der stilles supplerende krav til miljøeffekt. Ordningen vil således i forhold til slagtesvineproduktionen generelt derfor levere en supplerende miljøeffekt i forhold til i dag, da tilskudsberettigede anlæg med ordningen vil blive opdateret til aktuelle miljøkrav. Der er i erhvervet også behov for tilskud til investeringer uden nye miljøkrav, men det må på baggrund af ovenstående accepteres, at det er forudsætningen for ordningen, at supplerende krav til miljøeffekt på den måde stilles.

Det er dog for erhvervet afgørende, at prioriteringsmodellen ikke kun kigger på miljøeffekt men også lægger stor vægt på projekternes parathed. De mest modne projekter bør prioriteres forud for mindre modne projekter. Det er ikke tilfældet i den fremlagte prioriteringsmodel. I det nuværende forslag til prioritering vil ansøgninger om miljøgodkendelse med en høj miljøeffekt få forrang for ansøgninger med en miljøgodkendelse, der ligger på BAT-kravet. Det er ikke hensigtsmæssigt, at der gives tilsagn til projekter, der ikke er projektmodne, før projekter med en miljøgodkendelse. Eksempelvis kan en ansøgning med udkastet til bekendtgørelsen opnå 6 point ved at beskrive en høj ammoniakreduktion samt indsende en finansieringserklæring uanset at et sådant projekt er langt fra iværksættelse. Landmænd, der allerede har brugt 50-100.000 kr. på at udarbejde en miljøgodkendelse, bør komme før projekter, der er mere umodne.

En yderligere udfordring er, at det ikke er gennemskueligt på ansøgningstidspunktet, hvor mange point man, som ansøger får. (Får man 0,1,2 eller 3 point for supplerende miljøeffekt og kommer man med sine samlede ansøgning dermed over minimumspointkravet?)

Landbrug & Fødevarer foreslår på den baggrund følgende nye prioriteringsmodel:

- Trin 1: (Er kravet om supplerende miljøeffekt opfyldt i projektet?)

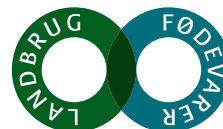
Afskæringskriterium – er ny miljøgodkendelse krævet? Altså er der krav om supplerende miljøeffekt i forhold til i dag

Ja 1 point

Nej 0 point

1 point kræves for at gå videre.

Hvis 0 point her kan der ikke søges

Hvis man kvalificerer sig til trin 2, så nulstilles pointgivningen:

- Trin 2: (Her vælges de mest modne/parate ansøgninger først)

Byggetilladelse modtaget eller ikke nødvendig	2 point
Byggetilladelse ansøgt	1 point
Miljøgodkendelse modtaget	3 point
Miljøgodkendelse ansøgt	1 point
Finansieringserklæring modtaget	2 point
Ikke modtaget	0 point

6 point prioriteres først, så 5 point og så 4 point.

- Trin 3: Her vælges projekter med størst supplerende miljøeffekt først
Ved pointlighed prioriteres dem, der har den største procentvise reduktion ud over BAT-krav.

Ovenstående model vil sikre at ordningen giver supplerende miljøeffekt (trin 1), give fuldt overblik over pointgivningen for ansøgeren på ansøgningstidspunktet (trin 2) og vil vægte de mest modne projekter med den største miljøeffekt først (kombinationen af trin 2 og trin 3).

Alternativt forslag til justering af prioriteringsmodellen

Såfremt større ændringer af prioriteringsmodellen ikke er mulig foreslås det som minimum, at lave en justering af den prioriteringsmodel, der er lagt frem af styrelsen. Det foreslås at nedtone værdien af miljøeffekt ved at ændre pointgivningen heraf fra 0 til 3 point til 0 til 2 point samtidigt med at vægten af en godkendt miljøgodkendelse øges ved at give den 3 point frem for 2 point. Der vil fortsat være usikkerhed om pointgivning på ansøgningstidspunktet, men denne usikkerhed vil med forslaget mindskes med et point.

Det betyder konkret, at **§ 8, stk. 4, punkt 1** foreslås tilpasset som følger:

Der gives mellem 0 og 2 point for miljøeffekt, jf. bilag 4. Til projekter med miljøeffekt svarende til anlæggets BAT-krav, eller derunder, gives 0 point. De resterende projekter deles i to grupper og rangeres efter størrelsen på deres miljøeffekt. 1 point gives til projekter i gruppen med den laveste miljøeffekt, 2 point gives til projekter i gruppen med den mellemste miljøeffekt og 2 point gives til projekter i gruppen med den højeste miljøeffekt.

§ 8, stk. 4, punkt 3 foreslås tilpasset som følger:

Der gives 3 point for en dokumenteret modtaget miljøgodkendelse.

Ad § 8, stk. 4, punkt 4:

Det foreslås at slette dette ~~4) Der gives 2 point, når det er dokumenteret, at der ikke er krav om miljøgodkendelse.~~ Jf. begrundelse beskrevet under Ad § 8, stk. 3, punkt 2.

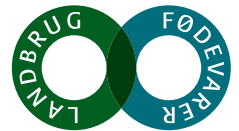
Ad § 8, stk. 3, punkt 2:

Det foreslås at slette sidste sætning "~~eller om der ikke er krav om en miljøgodkendelse,~~".

Begrundelse: I moderniseringsordning for konventionelle slagtesvinestalde er altid krav om miljøgodkendelse, hvorfor sætning vil skabe forvirring.

Ad § 8, stk. 4, punkt 4:

Det foreslås at slette dette ~~4) Der gives 2 point, når det er dokumenteret, at der ikke er krav om miljøgodkendelse.~~ Jf. begrundelse i forrige afsnit.

Prioritering af økologiske projekter

Økologiske projekter prioriteres efter økonomisk effekt frem for miljøeffekt. Der foreslås nedenfor en række ændringer for at synkronisere den økologiske prioriteringsmodel med den konventionelle.

For at sikre samme logik som i § 8 stk. 4, punkt 1 foreslås §9, stk 4, pkt 1 tilpasset som følger:

1) Der gives mellem 0 og **2** point for økonomisk effekt, jf. bilag 5. Alle projekter, der er modtaget ansøgning om tilskud til, deles i **tre** grupper og rangeres efter størrelsen af deres økonomiske effekt. 0 point gives til projekter i gruppen med den laveste økonomiske effekt, 1 point gives til projekter i gruppen med den **mellemste** økonomiske effekt **og** 2 point gives til projekter i gruppen med den **næsthøjeste** økonomiske effekt **og 3 point gives til projekter i gruppen med den højeste økonomiske effekt.**

§ 9, stk. 4, punkt 3 foreslås tilpasset som vist her:

3) Der gives **3** point for en dokumenteret modtaget miljøgodkendelse.

Begrundelse: Det er samme begrundelse som for ændring af § 8, stk. 4, punkt 1 og 3, nemlig at prioritering i højere grad understøtter projektmodne projekter.

Forpligtelser, herunder henvisning til udbudslov og tilbudslov

Der henvises i §11, stk.3 til udbudsloven. Denne henvisning bør udgå, da udbudsloven ikke er relevant for private ansøgere, der opnår offentligt tilskud på mindre end 50%.

I forhold til denne ordning, hvor der er tale om bygge- og anlægsopgaver for over 300.000 kr., er tilbudsloven relevant. Som Landbrug & Fødevarer har fremført det i den løbende dialog med styrelsen og senest i brev til styrelsen den 31. marts 2015, der endnu ikke er besvaret, så savner det efter vores opfattelse hjemmelsgrundlag, at styrelsen i forhold til kontrol af overholdelse af tilbudsloven kræver at se skriftlige opfordringsskrivelser. Vi er derfor også uenige med styrelsen i, at styrelsen kan sanktionere ansøgere, der ikke fremlægger disse. Kravet om indsendelse af skriftlige opfordringer om tilbud til styrelsen i forbindelse med udbetaling af tilskud bør udgå, da der i tilbudsloven ikke er krav til skriftlighed.

Vi er derudover uenige i, at styrelsen kan kræve, at se dokumentation for, at man har gennemført udbud for dele af projektet, der ikke er omfattet af offentligt tilskud. Styrelsen bør begrænse sig til kun at kontrollere overholdelsen af det afgrænsede projekt, som der gives tilskud til.

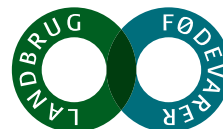
Dette bør også tilrettes i vejledningen, ligesom det her bør uddybes, hvordan man forholder sig, hvis man selv står for at bygge dele af staldprojektet (relevant for konventionelt staldbyggeri).

Det forslås at ændre ordet "**byggeomkostninger**" til ordet "**investeringsselementer**" i §11, stk. 3, pkt. 1, da det er mere logisk at bruge ordet investeringsselementer, idet der i bilag 2 er listet en række bygnings- og andre investeringsselementer, mens der **ikke** er listet nogen byggeomkostninger.

Forpligtelsen for økologer i §11 stk. 3, pkt. 2 til at have et særskilt regnskabssystem eller en passende regnskabskode for alle transaktioner med tilknytning til projektet bør uddybes i vejledningen.

Om tilskudsberettigede udgifter

Det forslås at ændre ordet "**byggeomkostninger**" til ordet "**investeringsselementer**" i §12, stk. 2. Jf. forrige begrundelse.

Ang. køb med ejendomsforbehold, leasing og køb via danske indkøbsforeninger

Under §13, stk. 2, pkt. 14 bør det præciseres at køb med ejendomsforbehold samt leasing er støtteberettigede udgifter, da dette fremgår af landdistriktsforordningen 1305/2013, artikel 45. Her står, at udgifter til a) [...] erhvervelse, herunder leasing [...], b) køb eller leje med købsforpligtelse af nye maskiner [...] er berettiget til støtte.

Landbrug & Fødevarer har i oktober 2015 fremsendt en henvendelse til styrelsen om tilsagnshaveres mulighed for at købe miljøteknologi og udstyr via danske indkøbsforeninger og med støtte fra miljøteknologi eller moderniseringsordninger under det danske landdistriktsprogram. Henvendelsen omhandler også leasing og køb med ejendomsforbehold. Der afventes fortsat svar herpå, og Landbrug & Fødevarer ser frem til et positivt svar på henvendelsen.

Tilskudsloft

Der står i §14, stk. 5, at tilskuddet højest kan beregnes på grundlag af et samlet beløb på 25 mio. kr. pr. CPR-nummer eller pr. CVR-registrerede, primære jordbrugsbedrift. Landbrug og Fødevarer vil opfordre til, at maksimumbeløbet hæves til 35 mio. kr., hvilket vil give mulighed for at give støtte til op til 7 mio. kr. pr. jordbruger eller CVR.nr. For erhvervet er der vigtigt, at ordningen understøtter etablering af en anlægsstørrelse på op til 8000 stipladser, hvilket svarer til en anlægsinvestering på op mod 35 mio. kr.

Om udbetaling af tilskud

Under § 17 bør dokumentation for eventuelle afholdte udbud erstattes med "dokumentation for overholdelse af tilbudsloven".

Om obligatoriske elementer i bilag 1

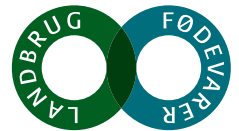
I bilag 1 præciseres hvilke elementer, der er obligatoriske under de forskellige projektyper. Styrelsen bør i forbindelse med afsyning og kontrol af projekter være helt skarpe på at de elementer, der er indikeret som eventuelle eller mulige selvfølgelig ikke er obligatoriske.

Der er også behov for at styrelsen kan udvise fleksibilitet i forhold til elementer, som ikke er nødvendige for alle. Et eksempel er kravet om investering i gødnings- og gylleopbevaring. Der kan være ansøgere, der ikke har behov for investering heri. I en række situationer er der enten ikke behov for at etablere anlæg til gylleopbevaring, eller der er kun behov for et relativt nedskalleret omfang af gylleopbevaringsanlæg. Det kan være i situationer, hvor gyllen leveres til biogasanlæg, og hvor den bioforgassede gylle efterfølgende leveres til tredjemand, eller hvor en landmand i forvejen har nødvendig opbevaringskapacitet til den forventede mængde gylle. Der bør i disse tilfælde være mulighed for at søge moderniseringsordningen, og så tage prisen på gødnings- og gylleopbevaring ud i de tilfælde, hvor det ikke er relevant på den konkrete lokalitet. Det ville i givet fald dreje sig om en reduktion af investeringsomkostningerne på 285/300 kr. pr. stiplads.

I den konsulentrapport fra EY, som definerer grundlaget for ordningens standardomkostninger, er for både barmarks- og tilbygningsprojekter beskrevet en omkostning for gødnings- og gylleopbevaring på 285 kr./stiplads, når det korrigeres for kvantumsrabat (oprundet = 300 kr./stiplads).

Følgende to løsningsforslag kan håndtere denne problemstilling:

- 1) At opførelse af anlæg til gødnings-/gylleopbevaring gøres til en mulig "kan"-investering og ikke en obligatorisk "skal"-investering. Det indebærer, at NaturErhvervstyrelsen ved afsyning af projektet ser bort fra, om der er bygget nyt anlæg til gødnings-/gylleopbevaring, i de tilfælde hvor behovet ikke er til stede i det konkrete projekt.

- 2) Alternativt åbnes der i forhold til både barmarks- og tilbygningsprojekter mulighed for, at man i ansøgningsfasen kan fravælge etablering af fuldt omfang af nyt anlæg til gødnings-/gylleopbevaring. Ved fravalg af ansøgning om nyt anlæg til gødnings-/gylleopbevaring vil den estimerede standardomkostning reduceres med 300 kr./stiplads, således at satsen i stedet bliver 4.000 kr. for et barmarksprojekt, og 3.400 kr./stiplads for et tilbygningsprojekt.

Vejledningen skal naturligvis rettes til tilsvarende afhængigt af valg af løsning.

Ang. krav til en totalrenovering ift. gulvkonstruktion

Der er også behov for en præcisering af hvad en totalrenovering indebærer i forhold til gulvkonstruktionen. Det blev på dialogmøderne spurgt til, om det var nødvendigt i et renoveringsprojekt at renovere gyllekummen.

Det bør her præciseres, at alene ilægning af nyt gulv – eksempelvis spaltegulv - er nok til at opfylde kravet til en totalrenovering, så længe man lever op til den miljøgodkendelse og de BAT standardvilkår, som godkendelsen er givet ud fra.

I vejledningen på side 11 under indsatsområde 2, anden dot foreslås følgende justering af tekst

En totalrenovering af en eksisterende slagtesvinestald. Projektet skal indeholde ilægning af ny **gulvprofil** ~~bund i staldanlæg (gylle/gulv konstruktion)~~, som indebærer en miljømæssig godkendelsespligtig ændring, hvor BAT-krav er som ved opførelse af en ny stald.

Med denne justering er der bedre overensstemmelse til **"skal-listen"** i bilag 1

Ad bilag 1 Indsatsområde 2 emne "Miljøteknologi":

Teksten **"Minimum overholdelse af BAT-krav"** foreslås ændret til *"Teknologi til reduktion af ammoniakudledning"*.

Begrundelse: På det grundlag bliver der identisk formulering for både barmarks-, tilbygnings- og renoveringsprojekter.

Om prioriteringsmodel for konventionelle projekter (bilag 4)

Forslag til justeret ny tekst, så den er mere i overensstemmelse med screen dump i vejledning:

Beregning af miljøeffekt:

$$\left(\frac{\text{Samlet vejl. BAT} - \text{ammoniakkrav for hele anlæg}}{\text{Samlet vejl. BAT} - \text{ammoniakkrav for hele anlæg}} \right) \times 100$$

= producentvis reduktion udover BAT

Vejledningen

Efter gennemgang af bekendtgørelsens paragraffer og bilag vil vejledningsteksten nu blive gennemgået.

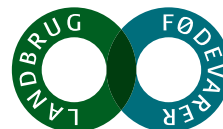
Kapitel 7. Hvem kan søge om tilskud.

Henvisningen til normtimesatserne i andet afsnit bør rettes fra bilag 2 til bilag 3.

Kapitel 9. Hvilke projekter og aktiviteter giver vi tilskud til

Tabeloversigt under Indsatsområde 1: barmarksprojekter

Det foreslås, at tekst i dot 2 udskiftes og erstattes så der i stedet for **"Nyt selvstændigt staldanlæg etableret i tilknytning til eksisterende landbrugslokalitet, hvor det erhvervmæssige slagtesvinehold på CHR-lokaliteten i de seneste tre år har været mindre end svarende til produktion af 500 slagtesvin årligt"**, kommer til at stå **"Nyt selvstændigt anlæg med komplet installation placeret i tilknytning til eksisterende landbrugslokalitet."**

Det foreslås, at tekst i *dot 3* slettes idet indretningssituation principielt er indeholdt i forslag til ny *dot 2*: så følgende tekst slettes "~~Projekter i tilknytning til eksisterende husdyranlæg, hvor der sker skift i dyretype, eksempelvis fra kvæg- eller fjerkræhold til slagtesvineproduktion~~"

Bemærk at forslag til ny tekst også dækker begge situation i nuværende *dot 2* og *3* med lille svinehold samt skift i dyretype fra eksempelvis kvæg- og fjerkræhold mm.

Generel bemærkning: Særkende for barmarksprojekter er, at det rummer begrebet "**komplet installation**" som forudsætter investeringsselementer og omkostninger fra kategorien "**ekstra inventar og service faciliteter**" jf. bilag 1 i vejledningen. Dette er årsagen til den højere byggeomkostning i forhold til en tilbygning.

Tabeloversigt under Indsatsområde 2: tilbygning og totalreovering

Det foreslås, at tekst i *dot 1* udskiftes og erstattes, så der i stedet for "~~Nyt selvstændigt anlæg med komplet installation placeret i tilknytning til eksisterende landbrugslokalitet (afstand mellem ny og gammel bygningsmasse kan være op til 40 meter)~~" står "**Tilbygning af ny slagtesvinestald til en eksisterende landbrugslokalitet**".

Bemærkning: I nuværende tekst er ikke beskrevet en generel tilbygningssituation til en eksisterende landbrugslokalitet.

Tabeloversigt under Indsatsområde 3 og 4:

Det foreslås, at der foretages en tilsvarende justering af tekst, så den er i overensstemmelse med tekst for indsatsområde 1 og 2.

Bemærkning: I nuværende ordning har økologer mulighed for at anmelde en ændring ved omlægning / ombygning af en konventionel slagtesvinestald til en økologisk stald. Disse bør også have mulighed for at opnå tilsagn om tilskud. Det kræver en ekstra formulering under indsatsområde 4.

Om beregning af en stiplads

Det foreslås, at der indsættes tekst om de bagvedliggende forudsætninger for beregning af en stiplads, så dette grundlag er kendt. Med udgangspunkt heri er det afgørende, at styrelsen gør det helt klart, hvad der skal indtastes i ansøgningen om antallet af stipladser og hvad og hvordan styrelsen efterfølgende vil afsyne/kontrollere i forhold til antallet af stipladser.

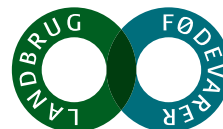
I kapitel 9, 5. afsnit på side 12 foreslås teksten uddybet, så den lyder "En standard stiplads er for projekter under indsatsområde 1 og 2 i denne ordning defineret som $0,65 \text{ m}^2$ frit gulvareal (nettoareal) **uanset størrelseskategori af grise**".

Det foreslås, at der i kapitel 9 på side indsættes et helt nyt afsnit efter 5. afsnit.

"Ansøgningsgrundlag: = antal stipladser = m^2 netto produktionsareal / ($0,65 \text{ m}^2 \times 1,05$). Sygestier kræver dobbelt stiareal = 5 % flere norm-stipladser, end der reelt er grisepladser (svarer til 2,5 % sygestier). Areal i eksempelvis udleveringsrum indgår ikke i beregningsgrundlag for antal m^2 netto produktionsareal".

Pris per stiplads er beregnet efter følgende forudsætninger:

- En stiplads = $0,65 \text{ m}^2$ frit tilgængeligt gulvareal = nettoareal
- Nettoareal er eksklusiv areal optaget af krybbe, foderautomat eller andet udstyr
- Staldanlæggets samlede antal stipladser = hvor mange svin der samtidigt maksimalt kan være i staldanlægget (EU miljø definition for antal stipladser i et staldanlæg)
- Sygesti: der korrigeres med faktor 1,05 ($\sim 0,65 \text{ m}^2 + 0,0325 \text{ m}^2 = 0,6825 \text{ m}^2/\text{stiplads}$)
- Stipladspris = Samlet pris/antal stiplads

Ansøgningsgrundlag: = antal stipladser = m^2 netto produktionsareal / $(0,65 m^2 \times 1,05)$:

De 1,05 udtrykker øget antal stiplads indrettet til sygestier

Case-eksempel, stald med 330 stier + 6 sygestier:

Standardsti + buffersti:

Brutto stieareal: $2,40 \times 5,10 = 12,24 m^2$

Netto stieareal: $2,20 \times 5,10 = \underline{11,22 m^2}$

Sygesti:

Brutto stieareal: $1,90 \times 3,10 = 5,89 m^2$

Netto stieareal: $1,70 \times 3,10 = \underline{5,27 m^2}$

Beregning af antal mulige fysiske stipladser (netto produktionsareal)

	m^2 netto produktionsareal
Standardsti: $11,22 m^2/sti \times 80 \text{ stier/sektion} \times 4 \text{ sektioner}$	= 3.590,4 m^2
Buffersti: $11,22 m^2/sti \times 10 \text{ stier}$	= 112,2 m^2
Sygesti: $5,27 m^2/sti \times 6 \text{ stier}$	= 31,6 m^2
I alt antal m^2 netto produktionsareal	= 3.734,2 m^2

Bemærk: Areal i udleveringsrum **indgår ikke** i beregningsgrundlag for antal m^2 netto produktionsareal

Ansøgningsgrundlag: **3.734,2 m^2** netto produktionsareal / $(0,65 \times 1,05) = \underline{\underline{5.471 \text{ stipladser}}}$

(antal stipladser = m^2 netto stieareal / $(0,65 m^2 \times 1,05)$): De 1,05 udtrykker øget antal stiplads indrettet til sygestier

Tilskudsomfang i denne **tilbygningscase**: **5.471 stipladser x 740 kr./stiplads = 4.048.540 kr.**

Kapitel 9, side 12, sidste dot afsnit

Det foreslås at ændre "beløb på 25 mio. kr." til "beløb på 35 mio. kr." jf. forslag til ændring af bekendtgørelsen.

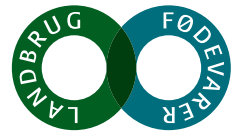
Om kapitel 10 Afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag, herunder prioritering

Kapitel 10, side 13, andet dot afsnit – 3. dot punkt

Det foreslås at ændre ordet "byggeomkostninger" til ordet "investeringsselementer". Derudover at der sker en konsekvensrettelse af hele vejledningen, hvor ordet "byggeomkostninger" er indsat. Jf. forslag til teksten til bekendtgørelsen.

Kapitel 10, side 13, tredje dot afsnit – 2. dot punkt

Sidste tekstafsnit foreslås slettet så der kommer til at stå "Om du har søgt eller opnået miljøgodkendelse, ~~eller om der ikke er krav om miljøgodkendelse~~. Jf. begrundelse i høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde.

Kapitel 10, side 14, i boks med formel til beregning af miljøeffekt

Forslag til justeret ny tekst, så den er mere i overensstemmelse med screen dump i vejledning:

Formel til beregning af miljøeffekt:

$$\left(\frac{(\text{Samlet vejl. BAT} - \text{ammoniakkraft for hele anlæg} \div \text{Samlet faktiske ammoniaktab fra stald og lager i hele anlæg})}{\text{Samlet vejl. BAT} - \text{ammoniakkraft for hele anlæg}} \right) \times 100$$

= producentvis reduktion udover BAT

Kapitel 10, side 14, i tekst efter boks med formel til beregning af miljøeffekt

Følgende tekst "eller derunder" foreslås indsat så tekst er identisk med formulering i bekendtgørelse. Ny tekst vil så lyde "Ansøgninger, der alene opfylder BAT-krav **eller derunder**, får tildelt 0 point".

Bemærkning: Ifølge Natur og Miljøklagenævnet accepteres en afvigelse på BAT på op til 100 kg N, da det af klagenævnet anses som en bagatel.

Kapitel 10, side 15, nederst

Følgende tekst foreslås indsat "Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at NaturErhvervstyrelsen ved afsyning af projektet skal kunne genfinde det samme antal stipladser i projektet, som der er angivet i ansøgningen. Hvis der er færre stipladser i stalden end angivet, kan det medføre **reduktion eller bortfald af tilsagn om tilskud**".

Det skal entydigt fremgå at omtalte også omfatter konventionelle slagtesvinestalde (tekst er hentet fra afsnit under økologi med en lille tilføjelse markeret med sort).

Kapitel 10, side 17, øverst vedrørende:

1. Antallet af stipladser

Bemærkning: Det bør overvejes, om det ikke er **netto produktionsareal**, som ansøger skal indtaste, og at der derefter automatisk beregnes antal stipladser afhængigt af, om det er konventionel eller økologisk slagtesvineproduktion. På den måde reduceres en mulig regnefejl hos ansøger.

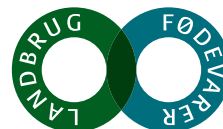
Ad bilag 1 Indsatsområde 2 emne "Miljøteknologi":

Teksten "~~Minimum overholdelse af BAT-krav~~" foreslås ændret til "Teknologi til reduktion af ammoniakudledning".

Begrundelse: På det grundlag bliver der identisk formulering for både barmarks-, tilbygnings- og renoveringsprojekter.

Ang. den erhvervsøkonomiske konsekvensvurdering

Det anslås i den erhvervsøkonomiske konsekvensvurdering, at tidsforbruget til en ansøgning forventes at være 8 timer, yderligere en ½ time til afsyning og 1 time til de projekter, der udvælges til kontrol. Det vurderes at være lavt sat, da der er tale om en helt ny ordning. Det ville også være en fordel, hvis teksten omkring ordningens afledte effekter blev uddybet, da ordningen er med til at understøtte fastholdelse og udvidelse af slagtesvineproduktion i Danmark, arbejdspladser i primærproduktionen, på slagterier og i forarbejdningsindustrien m.m. samt eksportindtægter.

Landbrug & Fødevarer og SEGES står naturligvis til rådighed for uddybende dialog.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse
Seniorkonsulent
Team EU

D +45 3339 4260
M +45 3058 2153
E mtk@lf.dk